
Squaredancens Rødder

Der er i tidens løb gjort mange forsøg på at efterforske oprindelsen til den moderne Square Dance.

Foster Damon skriver i sin bog "History of SquareDancing", at man har set gorillaer danse rundt i cirkler og på linier.

Lee Kopman, en af de mest kreative callere, skriver i "Clossery of Square Dance Calls", at de unge mænd i det gamle Grækenland gjorde militær eksercits i squares under ledelse af en eksercermester.

Lee Kopman skriver videre, at square i tidligere tider har været symbol på frugtbarhed, og har derfor i mange primitive samfund været udøvet som rituelle danse. Bortset fra disse ældgamle og måske lidt tvivlsomme rødder, er dansehistorikerne alle enige om, at Square Dancing udspringer fra europæiske danse bragt til Amerika af immigranterne.

Der er ingen tvivl om, at den engelske "country dance" og den franske "quadrille" er forældrene til moderne Square Dance, og det bedste bevis findes i en bog skrevet af John Playford i 1651:

*English Dancing Master-Plain and Easy Rules for the Dancing of Country Dances,
with the Tunes for Each Dance.*

Denne bog er den ældste bevarede håndbog i engelsk dans.

Denne håndbog har gennem tiderne været flittigt benyttet, og er blevet optrykt i ikke mindre end 17 oplag, senest i året 1728. Udgaven indeholder beskrivelser af mere end 900 danse, både circles, squares og longways, hvoraf longways var talrigest repræsenteret.

At danse "longways" var Englands mest populære dans i 16- og 1700 tallet. Senere blev "longways" blot kaldt "country dance". I Frankrig blev "country dance" videreudviklet, og omdannet til squares med kun fire par i hver. Historikere mener, at franskmændene var nødt til at ændre de lange rækker af hensyn til deres langt mindre rum, mens englænderne stadig kunne bevare rækkerne i deres store "assembly halls".

I Frankrig kaldes en square for "cotillion", der er det franske for skørt, men senere ændredes betegnelsen til "quadrilles". Den mest berømte kvadrille er "lancier", og det er fra lancieren, vi har fået Grand Square.

Contrydansen blev sandsynligvis bragt til Amerika af "The Pilgrims". Quadrillen kom først langt senere hertil med franskmændene, der efter revolutionen begyndte som dansemestre i New England og langs hele østkysten. Nogle af dem havde været officer i de franske regimenter og forsøgte nu lykken i deres nye fædreland. Andre var pengeløse adelsmænd, der var kommet til det nye land i håb om at skabe sig en formue. Der var kun ganske få engelske og indfødte amerikanske dansemestre.

Dansemestrene grundlagde danseskoler, og rejste rundt i landet og underviste. Nogle udgav egne instruktionsbøger, og den første af disse bøger blev udgivet af en mand ved navn Johan Griffith med titlen:

A collection of the newest and most fashionable country dance and cotillons.

Bogen blev udgivet i 1788.

Dansen, som den blev undervist af "les maitres de dance", forblev mere eller mindre uændret i mere end et hundrede år. Men da danse flyttede med pionererne vestpå, forsvandt dansens statelige tempo og værdighed og blev langt mere fri og utæmmet.

Det var den foretrukne dans og den eneste form for fælles underholdning i ødemarken.

Enhver lejlighed blev brugt som anledning til at kalde sammen til "barn dance", og Everett Dick citerer i sin bog:

The Sod-House Frontier (1937)

en artikel fra 1923:

--- I foråret overværede jeg for første gang en "frontier dance". Der var blevet bygget en ny forretning, og den skulle indvies med en dans. Der var plads til 3 "sets" på en gang og Dums Ewans skulle være både spillemand og caller. Hans musik lød ikke særligt rart i mine ører, men hans poetiske og enestående calling mens han spillede gjorde større indtryk på mig end dansernes bevægelser. Han sang altid meget monotont mens han slog takten med den ene fod, og hans "openings" var altid den samme:

*S`lute ye pardners
Jine hands and circle to the left
First couple lead to the couple on the right
Lady in the center and three hands round
Min`yer feet fellers, don`t tromp on the gown
First lady swing out and second lady in
Three jine hands and circle ag`in
On to the next couple, hoe it down
Jine hands three and caper around
Third lady to center; give your honey a whirl
Lead to the next with your best girl
Grab your honeys, don`t let ém fall
Shake your hoofs and balance all
Ringtailed coons in the tre at play
Grab yer partner and all run away*

Hvis ikke Square-dancing havde overlevet i New England og andre afsides egne, ville den nok have været glemt i løbet af de første artier af vores århundrede.

"Allemand Al" fortæller om hvordan han hjalp med til at bevare square-dancing på landet og til at bringe den til byerne:

"Det kan lyde overraskende for nogle af jer, at få at vide, at pardans blev der set skævt til i mange dele af landet. For eksempel "Stony Creek", hvor jeg kommer fra, der var det særligt slem. Pardans var kun tilladt under de mest private former i hjemmene, og den eneste form for dans i offentlighed var Square Dance, enten på kroen eller i landsbylæden. Om sommeren deltog byfolk der var taget på landeti ferien i disse danse, og således gik det til at jeg blev Square Dance lærer. Jeg startede undervisning fordi det var næsten umuligt at calle til 10-15"sets" hvis de ikke havde lært det allermeste grundlæggende. Senere blev jeg bedt om at tage til byen og undervise da byboerne også ville danse Square Dance derhjemme"

Hvordan "calling" egentlig opstod, er svært at få rede på, men det menes, at de franske dansemestre begyndte at hjælpe danserne med små instruktioner under selve dansen, fordi de ikke ville afbryde dansen blot fordi nogle af danserne var lidt glemsomme. Instruktioner var på fransk; "grand round af

gauche”(circleleft). ”Chaine anglaise”(right and left thru). ”Chaine des dames”(ladies chain). Senere da de indfødte amerikanere selv begyndte at calle, anvendte de naturligvis de engelske udtryk, men nogle få er dog forblevet franske: ”Promenade”, ”allemande”(a la main), ”do-sa-do”(dos a dos).

Efterhånden som callerne bevægede sig længere og længere væk fra deres læremestre begyndte de at fylde en masse ord ind imellem de egentlige kommandoer, og hver caller havde egne måder at udtrykke visse ting på. Det gjorde det ikke nemmere, at callerne begyndte at låne af hinanden. Følgende er et eksempel på at calleren siger noget, men meningen er noget helt andet:

*Meet your honey and pat her on the head
If she don't like bisquit, give her corn bread.*

Dette betød for den mandlige danser at han skulle bruge en ”armturn” eller ”elbow swing”, hvis damen ikke ville have at han tog hende om livet i en ”swing your partner”. Disse pattercalls gled efterhånden mere og mere ud, efterhånden som tempoet på dansene blev øget. Men selv i dag høres tit calls, der kræver mange dansetrin følgende:

*Promenade with the little red wagon
Handle's broke and axle's dragging'.*

Henry Ford og Lloyd Shaw

Henry Ford spillede en betydelig rolle i kampen for at holde amerikansk folkedans i live. Henry Ford, der selv var en glimrende danser, afskyede jazz og de moderne danse og elskede i lige så høj grad "gavotten", "reelen" og kvadrillen.

For at give lidt aflad for sin totale ligegyldighed overfor historie ("historie er at flygte fra virkeligheden") påtog Ford sig den historiske opgave at sikre bevarelsen af Square Dancen. Ford fik en fiddler/caller ved navn Mellie Dunham, der var leder af dansen på kroen Wayside Inn, til at komme til Greenfield Village, et af Ford's projekter i Dearborn, Michigan. Dansestedet i Greenfield Village fik navnet Lovett Hall efter Benjamin Lovett, der efterfulgte Dunham som danseleder. Lovett Hall havde ry for at være et af de smukkeste dansesteder i landet, udstyret med teaktræs gulve og krystallyse kroner. Når Ford havde sendt en invitation til dans, forventedes det, at gæsterne annullerede andre aftaler. Det var heller ikke ualmindeligt, at Ford forstyrrede sine direktører i deres arbejde for at demonstrere de sidste nye dansetrin.

Ingen blev inviteret til Lovett Hall uden at have gennemgået et vist antal timers undervisning hos mr. Lovett og hans stab. Lovett lagde stor vægt på "styling" og etikette på dansegulvet.

Lovett's bog:

Good Morning, after A Sleep of Twenty-Five Years

Old fashioned Dancing is Being Revived by Mr. and Mrs. Henry Ford (1926)

indeholder instruktioner for kvadriller, lanciers, squares, kontras og rounds.

Bogen udkom i adskillige udgaver og blev standardværk for New York Society for Teachers and Dancing i 1941.

Lloyd Shaw fra Colorado Springs fik engang fat i et eksemplar af bogen. Shaw var den drivende kraft i 1930'erne ved genoplivelsen af de gamle folkedanse. Dr. Shaw der begyndte sin karriere som gymnastiklærer, blev rektor for Cheyenne Mountain School. Shaw havde den helt klare opfattelse, at dans burde have en naturlig plads i skolens program.

Shaw trænede derfor en gruppe studerende og dannede et opvisningshold i europæisk og amerikansk folkedans. Shaw fandt det påfaldende, at "Western Square Dance", der dog udgjorde en væsentlig del af amerikansk folkedans ikke rigtigt var blevet anerkendt, og det var i sin søgen efter skriftlig materiale, at han faldt over Ford og Lovett's bog, der overhovedet ikke omtalte denne form for dans.

Ved et tilfælde fandt Shaw ud af, at "cowboy" dansen dyrkedes i en nærliggende kvægbø, idet en ranchejer og caller en dag henvendte sig til ham for at spørge, om hans opvisningshold ville deltage i en dansekongurrence. Cheyenne Mountain Dancers vandt konkurrencen, skønt de selv mente, at de ikke havde fortjent det. Efter konkurrencen tilbød ranchejeren at undervise de unge mennesker i alle de gamle danse, som han kendte til. Shaw begyndte herefter at deltage i dansestævner, der afholdtes i omegnen. Han noterede ned og lærte sig selv at calle figurerne på dette grundlag. Han opnåede stor dygtighed som caller og udgav resultatet af sine notater og studier i en bog "Cowboy Dances" 1939, der var en milepæl i Western Square Dance dengang. Bogen indeholdt bl.a. et typisk billede af Shaw i hans callerkostume - cowboy hat - string tie - vest - skødejakke - ternede bukser - og urkæde på maven.

Om sommeren begyndte Shaw at undervise instruktører, og hele året igennem turnerede Cheyenne Mountain Dancers rundt i landet, og begge aktiviteter gav Square Dancing et godt skub fremad.

Shaw var prototypen på den nye generation af callers, der dukkede op i løbet af de følgende årtier. Opfyldt af en usædvanlig energi og entusiasme, var det ham umuligt at modstå trangen til hele tiden at opfinde nye figurer og calls, på trods af at han altid advarede sine elever mod alle disse nye ting, for som han sagde "ikke at tage modet fra begynderne med alt for mange variationer". En af hans caller elever skrev engang, "i løbet af en enkelt uges kursus kunne han opfinde 3 nye figurer, mens undervisningen stod på." – "blot en ny ide jeg fik i nat", kunne han sige, "den er godt nok barsk, men tag det med hjem og arbejd lidt med det, så vil det lykkes".

MODERNE SQUARE DANCE

- **ER IKKE EN SPORT**
- **ER IKKE KONKURRENCE**
- **ER IKKE DANS.**

MODERNE SQUAREDANCING ER EN LIVSFORM

Baseret på en oversættelse af "Hoedown Heritage" skrevet af Martin Rossoff, samt oversætterens egne tilføjelser.

Viktor Källstrøm 1990